

Màster Oficial Interuniversitari Polítiques Socials i Acció Comunitària

Polítiques Socials, Persona i Acció Comunitària

Pla d'estudis 2020-2021

PRESENTACIÓ

El Màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària es presenta com a una proposta professionalitzadora i de recerca construïda des de l'abordatge de les polítiques públiques i l'acció comunitària. Aquesta proposta formativa combina l'adquisició de coneixements teòrics i pràctics amb la participació de professorat acadèmic i professional i utilitza el treball de casos per fer una aproximació complexa i participativa a la realitat del territori.

El màster, de **títol oficial proporcionat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)** és resultat de la participació interuniversitària de la Universitat Autònoma de Barcelona a través de l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques) i de l'Escola Adscrita Doctor Robert, la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida i la Universitat de Vic.

Pel que fa a la organització del Màster, cada universitat integra al desenvolupament del pla d'estudis el seu àmbit de competència aportant una perspectiva descentralitzada i pluridisciplinar pel que fa a professorat i recerca, abordant diverses àrees de coneixement al voltant de l'acció social, las polítiques socials, la mediació, el desenvolupament comunitari o l'urbanisme, entre altres. Aquestes àrees de coneixement es materialitzen a partir de l'organització de visites a experiències i projectes concrets els quals s'aborden a partir de la metodologia de l'anàlisi de casos.

DIRIGIT A

- Persones amb estudis previs de ciències socials i humanitats, ja siguin graduats, diplomats o llicenciats, que busquen l'aprofundiment en eines d'anàlisi, disseny i implementació de polítiques socials i acció comunitària
- Responsables, professionals i tècnics/ques de l'administració local.
- Professionals del sector associatiu i dels processos comunitaris (ONG; entitats comunitàries; Fòrums o Plataformes).
- Professionals d'empreses de consultoria en polítiques socials i/o intervencions socials i comunitàries en l'àmbit local.
- Graduats universitaris interessats en polítiques socials, intervenció social i acció comunitària.

1

SORTIDES PROFESSIONALS

- Administració pública: per poder dissenyar, planificar, avaluar i desplegar polítiques socials i projectes i programes d'acció comunitària; així com poder orientar i coordinar equips professionals en acció comunitària.
- Organitzacions del tercer sector: per al disseny, planificació, avaluació i desplegament de projectes i programes socials, així com plans fonamentats en l'acció comunitària; i alhora poder orientar i coordinar equips professionals i voluntaris implicats en aquests programes.
- Sector privat: per poder assessorar i donar suport extern al disseny i implementació de polítiques, programes, projectes i accions comunitàries
- Recerca: per iniciar-se en la recerca avançada en polítiques socials i acció comunitària

OBJECTIUS FORMATIUS I RESULTATS ESPERATS

El Màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària és un programa que té com a objectius generals:

Proporcionar formació especialitzada per a la compressió de les polítiques socials i l'acció comunitària des d'una perspectiva complexa i pluridisciplinar aportant una aproximació tant teòrica com pràctica, en dues vessants, una professionalitzadora i una altra acadèmica.

- La vessant professionalitzadora està encaminada a la formació d'experts per al disseny, avaluació i implementació de polítiques socials i accions comunitàries, aquestes últimes tant en institucions públiques com en organitzacions no governamentals i institucions privades.
- La vessant acadèmica, està dirigida a la formació per a la investigació científica en l'àmbit de les polítiques socials i l'acció comunitària, amb possibilitat d'accés al doctorat.

1.1 Competències bàsiques

- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma.

2

1.2 Competències específiques

- Identificar, relacionar i aplicar conceptes i eines per a l'abordatge del conflicte orientant cap a la promoció de polítiques socials i accions comunitàries.
- Analitzar polítiques socials des d'una perspectiva tant micro com macro, identificant les relacions d'interdependència entre problemàtiques i polítiques socials de diferents nivells de l'administració.
- Conèixer i aplicar metodologies participatives orientades a l'acció comunitària.
- Aplicar els coneixements teòrics adquirits en l'anàlisi de casos, de problemàtiques i conflictes socials específics per definir objectius operatius orientats a l'acció comunitària.
- Analitzar i orientar el paper del professional en el desplegament d'una política social o acció comunitària.
- Orientar metodològicament el disseny de l'avaluació de polítiques, programes socials i accions comunitàries.
- Fer servir recursos teòrics, metodològics i epistemològics per analitzar i donar resposta a les noves problemàtiques socials des d'un enfocament local i integral atorgant un paper als actors implicats (administracions públiques, entitats i moviments socials).
- Dissenyar i desenvolupar un projecte d'investigació i / o d'intervenció social o comunitària posant en pràctica les capacitats analítiques i metodològiques adquirides.

1.3 Competències generals i transversals

- Reflexionar de manera crítica sobre el propi desenvolupament, identificant punts forts i àrees de millora.
- Innovar en la recerca de nous espais / àmbits en el propi camp de treball.
- Treballar en equip, generant sinèrgies que promoguin el treball col·laboratiu, la definició de responsabilitats i la coordinació de tasques.
- Utilitzar eficaçment les tecnologies de la informació i la comunicació en la recollida, elaboració i transmissió de coneixements.

ESTRUCTURA

Mòduls teòrics (M1, M2, M3, M4) | Octubre 2020 - Gener 2021

Durant els primers quatre mesos (d'octubre a gener) es cursen els mòduls teòrics del programa, amb l'objectiu d'aportar a l'alumne els elements bàsics per a la comprensió del context actual de les polítiques socials, així com de l'aproximació i visió que proposa l'acció comunitària. Aquests mòduls es poden cursar en modalitat presencial o a distància.

Modalitat presencial

Lloc:

Passeig Urrutia, 17, baixos -
08042 Barcelona

<http://escoladeligop.com>

Campus UAB, Edifici Blanc
08193 Bellaterra
Cerdanyola del Vallès

Horari:

Dilluns i Dimecres de 16.15h a 20.45h

Modalitat a distància

Seguiment de les sessions mitjançant la retransmissió via **streaming** (tant en viu com en diferit per facilitar la possibilitat de cursar aquests mòduls des de qualsevol lloc del món).

Campus Virtual de la UAB on es disposa del pla docent, continguts i material de consulta, així com s'interactua amb els docents, resta d'alumnes i tutor designat. Es genera així mateix, un espai de comunicació general del curs que es complementa amb grups de discussió (Fòrum).

Tutories online mitjançant correu electrònic i comunicació via Skype/Google Talk.

Mòduls d'aproximació al territori (M5, M6, M7) | Febrer – Juny 2021

A partir del mes de febrer es duen a terme la realització dels mòduls 5, 6 i 7. La metodologia de treball d'aquests mòduls és **presencial**, a partir de la visita de casos i experiències concretes a barris i/o municipis de Catalunya on s'interactua amb els diferents actors implicats en el tema i es reben aportacions teòriques i pràctiques a l'entorn de les temàtiques de cada experiència. Aquesta aproximació té la finalitat de contribuir també a un primer exercici de reflexió per a la definició de la temàtica del Treball Final de Màster per part dels alumnes.

Els estudiants del Màster, una part dels professors i altres experts i professionals, coincideixen en les sessions intensives als territoris escollits, en un format de dos dies cadascuna que es realitza en divendres (tot el dia) i dissabte (matí). La visita a cada cas consta d'una sessió preparatòria (abans de cada visita de cas) i una altra de retorn i reflexió compartida (després de cada visita de cas) que es realitzen els dilluns o dimecres a la tarda.

Horari casos		
Sessions presencials preparatòries i de retorn	Dilluns i dimecres, de 16.15h a 20.45h	
Calendari visites casos i experiències: Divendres: de 9h a 20h Dissabte: de 9h a 15h	26-27 Febrer 2021	7-8 Maig 2021
	19-20 Març 2021	28-29 Maig 2021
	16-17 Abril 2021	11-12 Juny 2021
<i>Dates supeditades a la confirmació de les experiències a visitar</i>		

Treball Final de Màster (M8) | Desembre 2020 – Juny 2021

Des de l'inici del programa i de forma simultània a la realització dels tots els mòduls, s'iniciarà el procés formatiu per a l'adquisició d'eines metodològiques de recerca i anàlisi que ajudaran l'alumne a realitzar el Treball Final de Màster.

Per a la realització del Treball Final de Màster, els alumnes tindran assignat un tutor de referència que els acompanyarà en tot el procés. Aquest acompanyament combinarà trobades presencials a les pròpies visites als casos i experiències, amb el seguiment i comunicació continua.

Els alumnes que tinguin interès i disponibilitat horària suficient, podran incorporar-se a algunes de les investigacions que s'estiguin desenvolupant en aquell moment a l'IGOP des de la seva Escola ubicada a Nou Barris de Barcelona. Aquest fet no eximirà els alumnes de la realització del seu Treball Final de Màster, tot i que se'ls possibilitarà relacionar-lo amb les esmentades investigacions.

PLA D'ESTUDIS

Mòduls i Crèdits ECTS	Descripció i continguts del mòdul
M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques	Facilitar la comprensió dels canvis socials actuals, aportant una visió d'escala global i local, micro i macro. <i>Conflicte social contemporani i canvi d'època. Relació entre conflicte, ciutadania i polítiques socials. Escales en els impactes: global-local, micro-macro. Respostes actuals als problemes complexos. Formes emergents d'acció social i gestió del comú. Resistències i oportunitats al canvi.</i>
M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar	Aportar una visió de la relació de les polítiques socials en les seves diferents dimensions. <i>Introducció a les polítiques públiques. Participació i governança a les polítiques socials. Les polítiques socials en el canvi d'època. El procés de construcció de les polítiques públiques. Recorregut històric i comprensió dels elements constitutius de les polítiques socials. Contextos organitzatius, sistemes i àmbits del benestar. Models de gestió. L'avaluació de les polítiques socials. La innovació en les polítiques socials.</i>
M3. Epistemologia de la intervenció social	Aportar elements per a la comprensió de la intervenció social en el marc de les polítiques socials. <i>L'aproximació al conflicte des de la mediació, l'acció comunitària i la intervenció social. La dimensió ètica en la intervenció social i de les organitzacions. L'acció comunitària com a proposta al canvi d'època. La cultura de la mediació i l'acció transformativa. L'acció comunitària i les estratègies per a l'empoderament. Eines interpersonals i intersubjectives. Organització comunitària i acció associativa.</i>
M4. Mètodes i tècniques d'investigació social	Capacitar i aportar les eines suficients per poder desenvolupar la recerca que permeti realitzar el Treball Final de Màster. <i>La planificació i disseny d'una investigació. Aproximació a l'estudi de casos. Les tècniques qualitatives i quantitatives, i la investigació acció. La utilització i tècniques de recollida / sistematització d'informació i dades. La perspectiva biogràfica i etnogràfica. Eines d'anàlisi de xarxes en acció comunitària.</i>
M5. Eines per a la comprensió de la realitat social	Apropar a l'alumne als canvis i impactes concrets del canvi d'època en les realitats locals. <i>Models d'organització municipal. Relació entre projectes, programes i plans socials en l'organització municipal i en el desplegament de les polítiques socials. Relació entre polítiques socials, encàrrec polític, posicionament professional i demandes de la població. Límits i oportunitats de l'acció comunitària a partir de la seva relació amb les polítiques definides de forma supramunicipal.</i>
M6. Polítiques Socials, persones i territori	A partir de l'anàlisi de les polítiques socials i les formes d'intervenció social en els serveis socials, relacionar el rol dels professionals amb els seus impactes en els destinataris de les mateixes: les persones, la ciutadania organitzada del territori i la resta de serveis i administracions existents. D'altra banda identificar els mecanismes d'avaluació i treball conjunt del professional amb la institució per a la millora de les polítiques i/o les intervencions. <i>La intervenció individual, grupal i comunitària en el territori. Eines per a l'empoderament individual, grupal i comunitari. L'anàlisi de les polítiques socials des de la perspectiva comunitària. Eines per a la resolució de conflictes en l'àmbit comunitari. Aproximació a la transversalitat en les polítiques.</i>
M7. Eines per a l'acció comunitària	Els continguts abordats en aquest mòdul es centren en la planificació del procés d'acció comunitària i en el coneixement de metodologies per al seu desplegament. <i>L'avaluació d'objectius de procés i dels objectius de projecte. Disseny de l'estratègia de relació amb els actors. Elaboració de la programació comunitària. Planificació i dinamització dels espais de coordinació, tècnics i veïnals. El diagnòstic comunitari com a estratègia per a la dinamització. La investigació-acció-participativa en l'acció comunitària. L'anàlisi de xarxes comunitàries. Tècniques de mapeig per a l'acció comunitària. Les metodologies participatives per a l'acció comunitària.</i>
M8. Treball Final de Màster	L'objectiu del Treball Final de Màster (TFM) és la posada en pràctica dels aprenentatges adquirits permetent a l'alumne el desenvolupament d'una investigació a partir d'una experiència o estudi de cas concret, que abordi algun dels continguts aportats en el desenvolupament del programa. Per a això els alumnes realitzaran una investigació o proposta d'intervenció, a partir de l'aprofundiment en una de les visites de cas, o bé a partir d'un tema escollit pels alumnes en relació a les polítiques socials o accions comunitàries, sobre el qual han de fer una aproximació real i un treball de camp per a la investigació.

PLA D'ESTUDIS

Mòduls i Crèdits ECTS	Crèdits	Període de Docència	Tipus	Observacions
M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques	6 ECTS	07/10/20 – 02/11/20	Presencial o a distància	Les classes presencials dels mòduls 1, 2, 3 i 4 podran ser seguides tant presencialment com via streaming pels alumnes que així ho sol·licitin. Aquests alumnes tindran l'oportunitat de fer preguntes en directe o demanar orientació o tutorització de forma posterior al coordinador del Màster (aquesta tutorització es podrà fer via skype). El seguiment d'aquest mòdul per streaming no eximirà a l'alumne de presentar els treballs corresponents, tenint els mateixos criteris d'avaluació que els alumnes que segueixen les classes de manera presencial.
M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar	6 ECTS	04/11/20 – 25/11/20	Presencial o a distància	
M3. Epistemologia de la intervenció social	6 ECTS	30/11/20 – 21/12/20	Presencial o a distància	
M4. Mètodes i tècniques d'investigació social	6 ECTS	11/01/21 – 03/02/21	Presencial o a distància	
M5. Eines per a la comprensió de la realitat social	9 ECTS	10/02/21 – 24/03/21	Presencial	Aquests mòduls 5, 6 i 7 es desenvolupen amb la metodologia visites a estudis de cas. Els alumnes tenen sessions preparatòries per a posteriorment realitzar una visita a una experiència concreta; visita a un territori específic, barri o localitat, on tenen una aproximació a les polítiques socials i l'acció comunitària per part dels actors del mateix (serveis públics, professionals, veïns, associacions, etc.) De manera posterior treballen a l'aula els elements d'anàlisi treballats en la visita i realitzen un exercici a presentar perquè el mòdul sigui avaluat.
M6. Polítiques Socials, persones i territori	9 ECTS	12/04/21 – 12/05/21	Presencial	
M7. Eines per a l'acció comunitària	9 ECTS	19/05/21 – 16/06/21	Presencial	
M8. Treball Final de Màster	9 ECTS	07/10/20 – 30/6/21		

ORGANITZACIÓ

Direcció

Margarita León (IGOP - UAB)
 Mariona Lledonosa (Facultat de Ciències Educació - UdL)
 Sandra Ezquerria (Universitat de Vic - UVic)
 Carme Montserrat (Universitat de Girona - UdG)

Coordinació:

Laura Capdevila (IGOP - UAB)

Professorat vinculat

Adelantado, José	Brugué, Quim	Lladonosa, Mariona	Roman, Begoña
Aguilar, Manuel	León, Margarita	Martí, Joel	Subirats, Joan
Alemanya, Rosa Maria	Ezquerria, Sandra	Montserrat, Carme	Tejero, Elisabet
Barbero, Josep Manel	Gomà, Ricard	Morales, Ernesto	Vilà, Antoni
Blanco, Ismael	Iannitelli, Sílvia	Pelegrí, Xavier	i altre professorat vinculat

El professorat implicat en el Màster ha desenvolupat un important treball en l'àmbit de la recerca, tant en l'àmbit de la investigació competitiva com de transferència, tenint bones posicions en les xarxes científiques i acadèmiques internacionals. Detallem a continuació la trajectòria en l'àmbit de la investigació de les diferents universitats participants:

El Professorat de les àrees de Sociologia i de Ciència Política de la **Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)** es troben entre les més antigues i consolidades d'Espanya, l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques) reconegut oficialment el 2006 com a grup de recerca d'Anàlisi Política, desenvolupa tant projectes d'investigació competitiva (convocatòries impulsades essencialment per la Comissió Europea, el Govern d'Espanya, projectes de R + D i altres) així com de recerca aplicada a través d'encàrrecs i convenis amb diferents institucions.

L'experiència docent i investigadora de la **Universitat de Vic-UCC** se centra a analitzar els processos i les polítiques d'inclusió social, així com les maneres en què aquestes es desenvolupen en el camp específic de la salut. Situada en un territori pioner i innovador pel que fa a serveis socials i sanitaris, la UVic-UCC aporta, una gran experiència investigadora i docent en la intersecció de l'àmbit social i el de la salut, tal com el seu Màster en Envel·liment Actiu i Satisfactori, el seu programa de Doctorat en Salut, Benestar i Qualitat de vida certifiquen, la presència de la Càtedra de Serveis Socials i la inauguració fa tres cursos del Centre d'Estudis Sanitaris i Socials de la UVic-UCC consoliden aquesta tradició.

6

L'experiència de la **Universitat de Lleida (UdL)** es caracteritza per un grup pluridisciplinari de professors i investigadors que agrupa diverses àrees de coneixement: des de l'urbanisme, la geografia i l'economia aplicada fins a la psicologia, la sociologia i el treball social. Des d'aquestes disciplines s'ha realitzat el Màster en Migracions i Mediació així com l'Observatori Permanent de la Immigració. Altres aportacions rellevants del professorat investigador són la seva experiència en analitzar polítiques socials relacionades amb la pobresa, la participació ciutadana i els serveis socials en particular.

L'equip docent de la **Universitat de Girona (UdG)** contribueix especialment en l'àmbit dels serveis socials i la seva acció comunitària, aportant experiència tant des del camp de la docència com de la recerca. Els estudis de grau de Treball Social, Educació Social, Pedagogia i Psicologia agrupats a la Facultat d'Educació i Psicologia ofereixen un marc comú on s'estableixen sinèrgies des de diferents perspectives que conflueixen en l'àmbit social.

REQUISITS D'ACCÉS

ACCÉS

Per accedir a aquest màster es requereix estar en possessió d'un títol universitari oficial espanyol o d'un altre expedit per una institució d'educació superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior o extracomunitari que faculti al país expedidor del títol per a l'accés als ensenyaments de màster.

REQUISITS D'ADMISSIÓ

Els requisits d'admissió són els següents: Podran accedir al màster els **llicenciats, graduats o diplomats en Sociologia, Ciència Política, Psicologia, Treball Social, Educació Social, Pedagogia, Psicopedagogia, Economia, Dret, Antropologia, Geografia, Història, Periodisme, Educació Primària i Educació Infantil.**

PLANIFICACIÓ PLA ESTUDIS

El màster està pensat per realitzar-lo en un any acadèmic. No obstant, per tal de conciliar la formació amb la vida laboral/familiar, has de saber què tens la possibilitat de cursar el programa de màster en polítiques socials i acció comunitària en **dos anys acadèmics**. A continuació t'expliquem la planificació dels estudis:

PRIMER ANY ACADÈMIC

El primer any cal que cursar com a mínim 33 crèdits ECTS. Això representa cursar els cinc primers mòduls del pla d'estudis:

- M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques
- M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar
- M3. Epistemologia de la intervenció social
- M4. Mètodes i tècniques d'investigació social
- M5. Eines per a la comprensió de la realitat social

SEGON ANY ACADÈMIC

Es cursen els 27 crèdits restants:

- M6. Polítiques Socials, persones i territori
- M7. Eines per a l'acció comunitària
- M8. Treball de Fi de Màster

Et recomanem que consultis el [pla d'estudis](#) (pàgines 4 i 5 d'aquest document) on trobaràs tota la informació detallada dels mòduls.

DADES BÀSIQUES

Calendari	Inici: 07 Octubre 2020	Finalització: 30 Juny 2021
Horari	Sessions presencials o a distància Octubre 2020 – Gener 2021	Dilluns i Dimecres de 16.15 h a 20.45h Escola de l'IGOP (UAB) Passeig Urrutia, 17, baixos 08042 Barcelona
	Sessions presencials Febrer – Juny 2021	Visites a experiències i treball de 6 casos Divendres (tot el dia) i Dissabte (matí) Sessions preparatòries i de retorn dels casos (visites experiències) Dilluns i Dimecres de 16.15 h a 20.45h Treball Final de Màster Sessions de tutories i supervisió per a la realització del treball final. Dilluns i Dimecres de 16.15h a 20.45h
Preu	Preu crèdit alumne UE/nacionals: 70 eur Preu crèdit alumne extra comunitari: 95 eur	
Títol	Màster Oficial Interuniversitari en Polítiques Socials i Acció Comunitària expedit per la Universitat Autònoma de Barcelona	
Admissió i Inscripcions	El període de preinscripció comença el 12 de gener i finalitza l'1 d'octubre de 2020 . Places limitades i subjectes a admissió. La taxa de preinscripció és de 30,21 eur . Clica aquí per trobar tota la informació sobre els criteris de selecció i formalitzar la teva pre-inscripció .	
Beques	En el portal de beques de la UAB trobareu informació sobre convocatòries d'ajuts, beques, premis o subvencions destinats a la comunitat universitària. El portal inclou tots els ajuts que ofereix la UAB i a més, algunes convocatòries d'altres institucions que poden ser d'interès.	
+ Informació	Escola de l'IGOP	escoladeligop.com igop.bcn@uab.cat

INFORMACIÓ SUBJECTE A POSSIBLES MODIFICACIONS.

